

Slika Zemlje - evolucija u budućnosti

Predavanje održano u Dornach-u 13. svibnja 1921.

[GA 204](#)

[Prema stenogramu, nerevidiranom od predavača. Objavljeno uz dopuštenje Rudolf Steiner-Nachlassverwaltung-a, Dornach, Švicarska.]

Ovo je vrijeme kada se velika pažnja, u rasponu od ozbiljne znanosti do znanstvene fantastike, posvećuje "vanjskom svemiru". Nagađa se, na raznim nivoima, o posjetiocima iz drugih svjetova. Iza svega toga možda se krije instinktivni osjećaj – iako sam po sebi istinit, počesto distorziran u izrazu - kako prividna izolacija čovjeka na Zemlji nije konačna; kako čovjek nije sam u svemiru. Stoga smo ovdje ponovno objavili predavanje (prvi puta tiskano na engleskom jeziku u tro-mjesečniku "Antropozofija", za Uskrs, 1933., a duže vrijeme izvan tiska) u kojem je Rudolf Steiner govorio, sažeto i zagonetno, o potrebi da se prepoznaju i dočekaju određena bića "ne-ljudskog poretka", koja od sedamdesetih godina prošlog stoljeća silaze iz kozmičkih sfera u područje zemaljskog postojanja, donoseći sa sobom "tvar i sadržaj duhovne znanosti".--
Urednici

Predavanja koja sam nedavno održao o prirodi boja ([O biću boja](#))[Tri predavanja na temu Das Wesen der Farben, održana u Dornach-u od 6.-8. svibnja, 1921. Objavljena na engleskom jeziku kao knjiga pod naslovom "Colour" (novo izdanje u pripremi).] možda su pomogla dočarati vam kako čovjeka u njegovom pravom bitku možemo početi razumijevati tek kada ga promatramo u odnosu na cijeli svemir. Ukoliko postavimo pitanje: Što je čovjek u svojoj pravoj prirodi? - onda moramo naučiti usmjeriti pogled gore ka onome što je onkraj Zemlje. To je kapacitet za kojim naše vrijeme posebno ističe potrebu. Ljudski intelekt postaje sve zamagljeniji, a kao rezultat napretka koji se dogodio u devetnaestom stoljeću, više nije ukorijenjen u stvarnosti. Ovo nepogrešivo ukazuje da je krajnje vrijeme za čovjeka da otkrije kako može primiti nove impulse u svoj duševni život, te ćemo mi danas pažnju usmjeriti ka nekim velikim kozmičkim događajima s kojima smo već upoznati iz nekih drugih točaka gledišta.

Većina vas će, pročitavši knjigu [Osnove tajne znanosti](#), uvidjeti kako je jedan od velikih događaja u zemaljskoj evoluciji odvajanje Mjeseca od Zemlje. Mjesec koji danas gledamo, koji nas obasjava iz kozmičkog prostora, nekoć je bio sjedinjen sa Zemljom. Odvojio se i sada kao njen satelit kruži oko nje. Znamo koje su duboke promjene, tijekom kompletne evolucije, povezane s ovim razdvajanjem Mjeseca od Zemlje. Moramo se vratiti daleko u prošlost, prije

Atlantide i potopa da bi pronašli epohu u kojoj se Mjesec razilazi sa Zemljom.

Danas ćemo ograničiti pozornost na ono što se zbilo na Zemlji u svezi s bićem čovjeka, a i kraljevstvima prirode koja ga okružuje, kao posljedica razdvajanja Mjeseca od Zemlje. Iz predavanja o bojama naučili smo kako minerali - to jest, obojene mineralne tvari - svoje različite nijanse ustvari deriviraju iz tog odnosa Mjeseca prema Zemlji. Prepoznavanje ove činjenice omogućuje nam da te kozmičke događaje prihvatimo kao dio umjetničke koncepcije postojanja. No ovdje se pojavljuju i druga vrlo značajna pitanja. Čovjekovo biće proizvod je prethodnih metamorfoza Zemljinog postojanja - poimence, Saturnovog, Sunčevog i Mjesečevog razdoblja evolucije tijekom kojih nije postojalo mineralno carstvo. Mineralno carstvo, kako ga danas poznajemo, ušlo je u postojanje po prvi put tijekom Zemaljskog razdoblja. Mineralna tvar, dakle, postaje dijelom čovjekovog bića samo tijekom ovog razdoblja Zemlje. Tijekom faza Saturna, starog Sunca i starog Mjeseca, čovjek u sebi ništa od mineralnog nije imao. Niti je njegova konstitucija bila prilagođena egzistenciji na Zemlji. Po samoj svojoj naravi on je bio biće svemira. Prije razdvajanja Mjeseca, i prije negoli su mineralne tvari sa svojim nebrojenim bojama nastale, čovjek nije bio prilagođen za zemaljski život.

Dopustite mi da to sročim ovako. Pokazalo se vrlo ozbiljnim pitanjem, duhovnim bićima koja vode zemaljsku evoluciju, što bi se moralo dogoditi čovjeku. Treba li biti poslan dolje na Zemlju ili ostavljen da proboravi svoje postojanje u području onkraj nje? Istina, može se reći kako se odvajanje Mjeseca, s posljedičnim promjenama na Zemlji i biću čovjeka, zbilo kao rezultat odluke donijete od strane duhovnih bića koja vode i usmjeravaju evoluciju čovječanstva. Zbog toga što je ova gruba mjesec-tvar udaljena sa Zemlje čovjekov se organizam razvio na takav način kojim mu je omogućeno postati zemaljskim bićem. Kroz ovaj događaj - kroz razdvajanja Mjeseca, te inkorporaciju mineralnog carstva u Zemlju - čovjek je postao zemaljskim bićem s postojanjem u sferi zemaljske gravitacije. Bez zemaljske gravitacije, on nikada ne bi mogao postati biće sposobno za slobodu. Prije odvajanja Mjeseca on nije bio, u pravom smislu, osobnost. On je dobio mogućnost da postane osobnost zbog koncentracije sila koje su mu izgradile tijelo. A ta koncentracija sila bila je rezultat razdvajanja Mjeseca i inkorporacije mineralnog carstva u zemaljsko postojanje. Čovjek postaje osobnost, i sloboda od tog trenutka dolazi u okviru njegovog dosega.

Evolucija čovjeka na Zemlji, od odvajanja Mjeseca, prošla je kroz mnoge različite faze. I komotno možemo reći; da se ništa drugo nije dogodilo osim ovog rastanka Mjeseca i Zemlje, čovjeku bi još uvijek bilo moguće izvući iz njegovog organizma, iz njegove duše i tijela, slike, poput onih koje se pojavljuju u drevnim, vidovnjačkim vizijama. Niti je čovjek lišen tog dara

razdvajanjem Mjeseca. On je još uvijek predmnijevao svijet u slikama, i da se ništa drugo nije dogodilo, on bi i danas živio u svijetu slika. Ali evolucija je otišla dalje. Čovjek nije ostao prikovan za Zemlju. Primio je impuls za evoluciju u drugom smjeru - impuls koji je zapravo dosegao svoj vrhunac u devetnaestom stoljeću.

Čak i kada je, davnih dana, ljudsko biće, kao "metabolički čovjek", postalo podjarmljeno silama zemaljske gravitacije, bilo je podešeno kao 'glavni igrač' za kozmičku egzistenciju. Kao rezultat toga, otpočeo je razvoj intelekta. Stare vidovnjačke slike zgusnule su se u forme intelektualne svijesti, te tako tome bi do četvrtog stoljeća poslije Krista. Tada se po prvi put dogodilo da se ljudski intelekt počeo magliti. Ovaj proces se rapidno ubrzao od petnaestog stoljeća, i danas, iako je intelekt na kraju krajeva posve duhovna snaga u čovjeka, njegovo postojanje nije ukorijenjeno u stvarnosti. On ima samo sliko-postojanje. Kad čovjek danas razmišlja isključivo svojim intelektom i snagom razuma, njegove misli uopće nisu ukorijenjene u stvarnosti. One se sve više i više pomiču u sjenovito postojanje koje svoj klimaks doseže tijekom devetnaestog stoljeća. I današnji je čovjek potpuno lišen osjećaja za stvarnost. On živi unutar duhovnog elementa, ali je u isto vrijeme materijalist. Njegove misli - koje jesu duhovne, no ipak samo sjeno-misli - usmjerene su isključivo na materijalnu egzistenciju.

Stoga je drugi veliki proces ili događaj bio to da je čovjek postao više duhovan. Ali duhovna supstanca jednom derivirana iz stvari više ga ne čini duševnim. Njegova priroda je postala više duhovna, ali sa svojom duhovnom snagom on razmišlja samo o materijalnom postojanju.

Vi znate da će se Mjesec jednog dana ponovno ujediniti sa Zemljom. Prema astronomima i geolozima, koji žive u svijetu apstrakcije, ovo spajanje Mjeseca sa Zemljom smješteno je tisuće i tisuće godina u budućnosti. No, to je čista iluzija. U stvarnosti, to nipošto nije tako daleko. Čovječanstvo kao takvo postaje sve mlađe i mlađe. Ljudska bića približavaju se točki kada će razvoj njihovog tijela i duše trajati samo do određene životne dobi. U vrijeme Kristove smrti, događaja na Golgoti, ljudska bića u cjelini bila su sposobna razvijati se u tijelu i duši do 33. godine života. Danas je taj razvoj moguć do 27. godine. U četvrtom tisućljeću doći će vrijeme kada će ljudi biti u stanju razvijati se samo do 21. godine. U sedmom tisućljeću tjelesna priroda će biti sposobna za razvoj samo do 14. godine života. Žene će tada postati neplodne. Jedan posvema drugačiji oblik zemaljskog života će uslijediti. To je epoha u kojoj će se Mjesec ponovno približiti Zemlji i postati njenim dijelom.

Krajnje je vrijeme da čovjek skrene pažnju na tako silne događaje iz oblasti postojanja onkraj Zemlje. On ne smije nastaviti sanjati, neodređeno i do

apstrakcije, o nekom obliku Božanstva, nego mora oživjeti za velike događaje koji su povezani s njegovom evolucijom. On mora znati što to znači kad se kaže kako je Mjesec jednom napustio Zemlju i da će opet ući u nju.

Baš kao što je Mjesečevo odvajanje bio presudan događaj, tako će biti i njegov ponovni ulazak. Istina je da ćemo i dalje nastaviti Zemlju kao ljudska bića, premda se rađanje više neće odvijati na uobičajen način. Sa Zemljom ćemo biti povezani na drugačiji način, a ne kroz rođenje. Mi ćemo, međutim, evoluirati na određeni način do tog vremena. I moramo naučiti povezati ono što se događa danas - mislim na činjenicu da intelekt postaje sve više zasjenjen - s onime što će jednoga dana biti veliki događaj u zemaljskoj evoluciji - ponovni ulazak Mjeseca u bivstvo Zemlje.

Ukoliko intelekt nastavi postajati i više spektralan nego što to već jest, ukoliko ljudi nikada ne riješe primiti u svoje biće ono što sada može do njih doticati iz duhovnih svjetova, onda će neizbježno biti apsorbirani u sjenovito sivilo vlastitog intelektualnog života.

Što je taj sjenoviti intelekt? On ne može shvatiti pravu prirodu i biće čovjeka. Mineralni svijet je jedino područje koje je sjenoviti ljudski intelekt u određenoj mjeri sposoban razumjeti. Čak i život biljaka mu ostaje zagonetan; život životinja još i više; dok je ljudski život sasvim izvan dosega uma. I tako čovjek ide svojim putem, razvija slike postojanja koje u stvarnosti nisu ništa drugo nego veliko svjetsko pitanje. Njegov intelekt ne može početi shvaćati ni pravu prirodu biljaka ili životinja, a kamoli onu ljudskog bića. Takvo stanje stvari će se nastaviti ukoliko čovjek ne uspije poslušati ono što mu se daje u formi novih Imaginacija, kojima mu je prikazana kozmička egzistencija. Životna mudrost koju je Duhovna znanost u mogućnosti prenijeti mora biti primljena u njegove sjenovite intelektualne koncepte i misli jer samo tako sjeno-slike intelekta mogu biti oživotvorene.

To oživotvorenje sjeno-slike intelekta nije samo ljudski, nego i kozmički događaj. Prisjetit ćete se odlomka iz knjige Osnove tajne znanosti koji se bavi vremenom kada su ljudske duše uzašle na planete i nakon toga još jednom sašle nazad u zemaljsko postojanje. Govorio sam o tome kako su Mars-ljudi, Jupiter-ljudi i ostali opet sašli na Zemlju. Sada se događaj od velikog značaja zbija na kraju sedamdesetih godina prošlog stoljeća. To je događaj koji se može opisati samo u svjetlu činjenica koje nam se otkrivaju u duhovnom svijetu. Dok su u dane stare Atlantide ljudska bića sašla na Zemlju sa Saturna, Jupitera, Marsa, i tako dalje - to jest, bića duše su dovučena u područje zemaljskog postojanja - od kraja sedamdesetih godina prošlog stoljeća, druga bića - ne-ljudskog poretka - silaze na Zemlju sa svrhom njihova daljnjeg razvoja. Iz kozmičkih područja onkraj Zemlje oni silaze na Zemlju i ulaze u određeni odnos

s ljudskim bićima. Od osamdesetih godina devetnaestog stoljeća, super-zemaljska Bića nastoje ući u sferu zemaljskog postojanja. Baš kao što su Vulkan-ljudi bili zadnji koji su sašli na Zemlju tako sada Vulkanska Bića zapravo dolaze u područje zemaljskog postojanja. Super-zemaljska bića su već tu, i činjenica da smo danas uopće u mogućnosti imati spojeno tijelo duhovne znanosti je zbog toga što Bića iz područja onkraj Zemlje donose poruke iz duhovnog svijeta dolje u zemaljsko postojanja.

No, općenito govoreći, koji je stav usvojen od strane ljudskog roda? Ljudski rod se ponaša, ako mogu to tako reći, vrlo jadno prema tim Bićima koja se pojavljuju iz kozmosa i silaze - polako i postepeno, to je istina - na Zemlju. Ljudska rasa ne bavi se njima, ignorira njihovo postojanje. I to je to što će dovesti Zemlju do tragičnih stanja, jer tijekom idućih stoljeća sve više i više Duhovnih Bića će biti među nama - Bića čiji jezik bi trebali razumjeti. A to je moguće samo ako ćemo pokušati dokučiti ono što dolazi od njih: to jest, tvar i sadržaj Duhovne Znanosti. Oni nam ih žele dati, a žele i djelovati u smislu duhovne znanosti. Njihova želja je da Duhovna znanost bude prenesena u socijalno ponašanje i djela na Zemlji.

Ponavljam, dakle, da od posljednje trećine devetnaestog stoljeća duhovna bića iz svemira pristižu u našu sferu postojanja. Njihov dom je sfera smještena između Mjeseca i Merkura, no oni se već probijaju u područje zemaljskog postojanja nastojeći tu ostvariti uporište. I oni će ga biti u mogućnosti pronaći pod uvjetom da su ljudska bića prožeta mišlju o njihovom postojanju. To se također može izraziti točno onako kako sam to maloprije učinio, kazavši kako naš sjenoviti intelekt mora biti oživotvoren slikama Duhovne znanosti. Mi govorimo o konkretnoj činjenici kada kažemo: Duhovna bića traže da siđu u zemaljsko postojanje i trebalo bi ih dragovoljno prihvatiti. Katastrofa za katastrofom moraju uslijediti, i zemaljski život će naširoko upasti u društveni kaos, ukoliko se u ljudskom postojanju nastavi oponirati pojavljivanju tih bića. Ona ne žele ništa drugo doli da budu pred-stražari onomu što će se dogoditi sa zemaljskim postojanjem kada Mjesec ponovno bude ujedinjen sa Zemljom.

Danas ljudi mogu smatrati relativno bezopasnim elaboriranje isključivo onih automatskih, beživotnih misli koje se javljaju u vezi s mineralnim svijetom i mineralnom prirodom biljaka, životinja i čovjeka. Materijalisti uživaju u takvim mislima koje su - pa, dobro - misli i ništa više. No, pokušajte zamisliti što će se dogoditi ako ljudi nastave ne razvijati nikakve druge vrste misli sve do vremena, u osmom tisućljeću, kad se mjesečevo postojanje ponovo sjedinjava sa Zemljom. Ova Bića o kojima sam govorio postupno će sići na Zemlju. Vulkan-Bića, 'super-ljudi' Vulkanā, "super-ljudi" Venere, Merkura, Sunca, ujediniti će se s ovim zemaljskim postojanjem. Ali ako ljudska bića ustraju biti u opoziciji prema njima, zemaljsko postojanje premetnut će se u kaos tijekom idućih

nekoliko tisuća godina.

Za ljude Zemlje će biti sasvim moguće, ukoliko tako požele, razviti sve više i više automatski oblik intelekta - ali to se također može dogoditi u barbarskim uvjetima. Cijelo i kompletno čovječanstvo, međutim, ne može doći do izražaja u takvom obliku intelekta, i ljudi neće ostvariti odnose s Bićima koja bi im rado prišla u zemaljskom postojanju. I sva ona Bića o kojima ljudi imaju takvu pogrešnu koncepciju zato što sjenoviti intelekt može shvatiti samo mineralnu prirodu, grubu materijalnu prirodu u mineralima, biljkama i životinjama, čak štoviše, i u samom ljudskom carstvu - sve te misli koje nisu stvarne, u tren oka postati će solidna stvarnost kad se Mjesec ponovo sjedini sa Zemljom. A iz Zemlje će izniknuti strašno leglo bića, leglo automata reda postojanja između mineralnog i biljnog carstva, vrhunaravne snage intelekta.

Ovaj roj osvojiti će Zemlju, proširiti se njome poput mreže sablasnih, paukolikih stvorenja nižeg reda postojanja od biljaka, ali premoćne mudrosti. Ove paukolike kreature će biti sve isprepletene međusobno, a svojim vanjskim kretanjima oponašati će misli ljudi istresene iz sjenovitog intelekta koji si nije dopustio oživotvorenje novim oblikom imaginativnog znanja duhovne znanosti. Sve misli kojima nedostaje tvar i stvarnost postat će tada obdarene bitkom.

Zemlja će biti okružena - kao što je to sada zrakom i kao što je ponekad rojevima skakavaca - leglom strašnih paukolikih stvorenja, polu-minerala, polu-biljaka, isprepletenih, istina, maestralnom inteligencijom, no izrazito zlih namjera. I u onoj mjeri u kojoj čovjek nije dopustio oživotvorenje svojih sjenovitih intelektualnih koncepata, njegovo postojanje sjedinit će se, ne s Bićima koja pokušavaju saći od zadnje trećine devetnaestog stoljeća, nego s ovim sablasnim leglom polu-mineralnih, polu-biljolikih kultura. Morat će živjeti u zajedništvu s tim paukolikim stvorenjima i nastaviti svoje kozmičko postojanje unutar evolucijskog poretka u koji će ovo leglo tada ući.

To je sudbina koja je vrlo istaknut dio ljudske evolucije na Zemlji, i danas dobro poznata mnogima od onih koji pokušavaju držati čovječanstvo podalje od spoznaja Duhovne znanosti. Jer postoje ljudi koji su ustvari svjesni saveznici u ovome procesu zapletavanja zemaljskog postojanja. Više si ne smijemo dopustiti da se šokiramo opisima ovakove vrste. Takve su činjenice pozadina onome što danas počesto izjavljuju oni ljudi koji iz starih tradicija još uvijek vuku neku svjesnost o tim stvarima i koji onda vide za shodno da ih okruže velom misterija. No, za proces zemaljske evolucije čovječanstva više nije dobro da bude pokriven velom misterija. Bez obzira na opseg otpora, te stvari mora se reći, jer, kao što konstantno ponavljam, prihvaćanje ili odbacivanje duhovno-znanstvene spoznaje je smrtno ozbiljna stvar za cijelo čovječanstvo.

Danas sam govorio o stvari o kojoj ne možemo formirati neki mlaki sud obzirom se radi o sastavnom dijelu same tekture kozmičkog postojanja. U pitanju je odluka hoće li ljudska bića riješiti, u sadašnjoj epohi, da se sama udostoje primiti ono što dobri dusi, koji se žele ujediniti s ljudima, spuštaju iz svemira, ili ljudi namjeravaju potražiti svoje buduće kozmičko postojanje unutar zamršenog pauk-legla vlastitih sjenovitih misli. Danas više nije dovoljno o duhovnoj znanosti govoriti u apstraktnim terminima. Jedino što se zapravo može učiniti jest pokazati kako misli postaju stvarnost. Danas su ljudi bombardirani zastrašujuće apstraktnim teorijama, poput, na primjer one "Misli postaju stvari", ili sličnih fraza. Sve takve apstraktne izjave podbacuju pri postizanju pune i konkretne stvarnosti. A konkretna stvarnost je da će intelektualne misli evoluirane iznutra od strane čovjeka, u vremenu koje dolazi, militi Zemljom poput paukove mreže u kojoj će ljudska bića ostati zapletena ukoliko ne posegnu za svijetom koji leži onkraj i ponad njihovih sjenovitih misli i koncepata.

Moramo se naučiti da vrlo ozbiljno primamo građu poput one naznačene u zaključcima mojih predavanja o prirodi boja, kada sam rekao kako znanost o boji mora biti izdignuta iz područja apstraktne fizike u oblast gdje kreativna mašta i osjećaj umjetnika koji razumije pravu prirodu boje idu ruku pod ruku s percepcijom svijeta iluminiranog od duhovne znanosti. Vidjeli smo da priroda boje može biti shvaćena, da ono što moderna fizika, sa svojim nemaštovitim tablicama protjeruje dolje u ahrimanski svijet, može biti uzdignuto u sferu umjetnosti da bi se moglo postaviti teoriju boja – daleku, istinabog, načelima moderne znanosti, ali sposobnu pružiti pravi temelj za umjetničko stvaralaštvo, samo ako je čovjek želi primi u svoje biće.

A tu je, također, i još jedna misao koju se mora uzeti vrlo ozbiljno. Što danas nalazimo u cijelom civiliziranom svijetu? Mladi studenti odlaze u bolnice ili sveučilišta na naukovanje, i tamo im se objašnjava ustroj ljudskog bića. Proučavajući leš uče o kostima i ostatku organizma. Pomoću niza apstraktnih misli oni bi trebali biti u mogućnosti upoznati se s prirodom čovjekovog bića. No na taj način moguće je naučiti nešto samo o mineralnom dijelu ljudskog organizma. S tom vrstom znanosti možemo učiti samo o dijelu čovjekovog bića koji ima značaj u vremenu od razdvajanja Mjeseca do njegova povratka, kada će sjenovite misli modernih vremena postati paukolike kreature s konkretnim postojanjem.

Potrebno je razviti oblik znanja koji će stvoriti potpuno drukčiju koncepciju o biću čovjeka, a to se može razviti samo podizanjem znanosti na razinu umjetničke percepcije. Tada ćemo shvatiti da je znanost koju danas poznajemo sposobna dokučiti samo mineralnu narav, bilo u samom mineralnom carstvu ili u carstvu biljaka, životinja i čovjeka. Čak i primijenjena na biljno carstvo,

znanost mora postati oblik umjetnosti, a još više u slučaju životinjskog carstva. Misliti kako se forma i struktura životinje mogu razumjeti načinima koje upražnjavaju anatomi i fiziolozi je glupost. I dokle god ne shvatimo da je to glupost, sjenoviti intelekt ne može biti transformiran u živuće, duhovno poimanje svijeta. Ono čemu se danas podučava mlade studente u tako apstraktnom obliku na sveučilištima mora biti transformirano i mora voditi do prave umjetničke koncepcije svijeta. Jer sam svijet Prirode stvara kao umjetnik. I dok ne shvatimo da je Priroda svijet kreativne umjetnosti koja se može razumjeti samo kroz umjetnički osjećaj, nikakvo iscjeljenje ne može prispjeti u našu sliku svijeta.

U odajama za mučenje srednjovjekovnih dvoraca ljude su zatvarali u ono što se nazivalo 'željeznim djevicama', gdje su polako probadani željeznim šiljcima. To je bio fizički i puno opipljiviji postupak negoli ovaj koji u naše vrijeme moraju podnijeti studenti kada ih uče anatomiju i fiziologiju i kada im kažu da na taj način stječu znanja o prirodi čovjeka – ali bazično je to ista vrsta postupka. Sve što se može razumjeti o prirodi čovjeka po takvim metodama proizlazi iz stava uma koji nije ništa različit od stava onih koji se nisu libili primjenjivati mučenja u srednjem vijeku. Studenti uče o ljudskom biću kakvo je kada je raskomadano - oni uče samo o mineralnoj strukturi u čovjeku, o dijelu njegovog bića koji će jednog dana biti utkan u mrežu paukolikih stvorenja rastegnutu preko Zemlje.

Teška je sudbina to da vlast leži u rukama ljudi koji najistinitije misli smatraju apsurdnostima i koji preziru impulse najdublje i najintimnije povezane s dobrobiti ljudske evolucije, sveukupnom misijom čovječanstva na svijetu. To je tragično stanje stvari, i mi ne smijemo ostati slijepi na njega. Jer jedino će shvaćanje dubine takve tragedije ljude dovesti do točke da odluče, svak na svoj način, pomoći sjenovitom intelektu da prizna duhovni svijet koji se spušta odozgo kako bi taj intelekt mogao biti pripremljen za uvjete u budućim vremenima. Nije pošteno da sjenoviti intelekt bude odveden dolje u red postojanja niži od biljaka, u leglo paukolikih stvorenja koja će se raširiti zemljom. Ljudskim je bićima potrebno da dosegnu višu razinu postojanja do vremena, u osmom tisućljeću, kada će žene postati neplodne a Mjesec se ponovno ujediniti sa Zemljom. Zemaljsko tada mora biti ostavljeno iza, s ljudima koji ga usmjeravaju i kontroliraju izvana kao objekt koji im više nije potrebno nositi sa sobom u kozmičko postojanje. Čovjek se mora pripremiti na taj način da ne bi trebao biti uključen u ono što se neminovno mora razviti na površini Zemlje.

Iz pred-zemaljskog postojanja čovjek je sašao u ovozemaljski život. Njegovo rađanje od žene počinje s odvajanjem Mjeseca, no taj fizički oblik rađanja je samo prolazna epizoda u velikom zamahu kozmičke evolucije i bit će zamijenjena drugom. To je faza kojoj je suđeno da donese čovjeku osjećaj i

svijest o slobodi, samo-cjelovitost individualnosti i osobnost. To je faza koju nikako ne treba podcijeniti. Bila je neophodna u sveukupnosti kozmičkog procesa, no ne smije ostati zauvijek nepromijenjena. Čovjek se ne smije prepustiti lakoumnoj pretpostavci o postojanju apstraktnog Boga, nego se mora dovesti u poziciju da konkretno gleda na stvari koje su povezane s njegovim razvojem. Jer njegovo biće duše i duha može biti iznutra stimulirano samo kada je on stvarno shvatio prirodu konkretne stvarnosti povezane s velikom epohom prema kojoj ga njegovi sukcesivni zemaljski životi vode.

To je ono što nam prava Duhovna znanost danas govori. Ljudsku volju ugrožava mogućnost da bude lišena duhovnih impulsa i da bude uvučena u paučinastu mrežu koja će razmiljeti Zemljom. Postoje ljudi koji maštaju da će ostvariti svoje ciljeve promičući vlastiti duhovni razvoj i ostavljajući druga bića-sudružnike u stanju neznanja. No, velika većina njih živi potpuno nesvjesna strašne sudbine koja ih čeka ako se prepuste onome što jedan drevni oblik duhovnog znanja zove "šesnaest staza do korumpiranosti". Jer kao što postoji mnogo načina na koje sjenoviti intelekt može biti usmjeren na impulse i znanja koja dolaze iz duhovnog svijeta, prirodno je da postoji i mnogo načina na koje će varijeteti sjenovitog intelekta biti u mogućnosti da se ujedine s pauk-bićima koja će Zemljom zavrtjeti svoju mrežu u vremenima koja dolaze. Intelekt će tada biti objektivizirati u samim udovima i ticalima tih paukolikih stvorenja, koja će u svim svojim prekrasnim među-preplitanjima i kaducejolikim vijugama prezentirati zapanjujuću mrežu zamršenih oblika.

Isključivo će razvijanjem unutarnjeg razumijevanja za ono što je istinski umjetničko čovjek biti u stanju razumjeti oblast višu od mineralnog postojanja – onu oblast čijoj ekspresiji svjedočimo u realnom oblikovanju i formi površina stvari na svijetu.

Goetheova teorija o metamorfozi bila je najznačajnije otkriće. Cjepidlake njegovog vremena smatrali su je diletantizmom, a isto mišljenje prevladava i danas. No, u Goethea, jasnoća uvida i inteligencija bile su u kombinaciji s darom vizije koja je percipirala Prirodu samu kao aktivnu ekspresiju umjetničkog stvaranja. U vezi životinjskog svijeta, Goethe je dosegao samo do točke primjene ovog principa metamorfoze na kralješke i kosti lubanje. No, proces kojim se oblici prethodnog postojanja transformiraju, pri čemu se tijelo ranijeg života transformira u glavu slijedećeg života - samo unutarnjim razumijevanjem ove predivno umjetničke transformacije radijalnih kostiju u sferne možemo istinski uočiti razliku između glave i ostatka ljudske strukture. Bez tog uvida ne možemo percipirati unutrašnju, organsku povezanost glave s ostatkom ljudskog tijela.

No, to je oblik umjetnosti koji je u isto vrijeme i znanost. Kad god znanost ne

usprije postati umjetnost, ona degenerira u sofisteriju, oblik znanja koji čovječanstvo gura u propast što se njegovog kozmičkog postojanja tiče. Vidimo, stoga, kako istinski Duhovna znanost ukazuje na nužnost umjetničkog uvida i percepcije. Ovaj je dar već bio živ u Goetheovoj duši i dolazi do izražaja u njegovoj himni u prozi, pod naslovom Priroda, napisanoj oko 1780. godine, a počinje sa: "Priroda! Okruženi smo i obuhvaćeni njome ...". Ideje su tako divno utkane zajedno da je himna poput ekspresije žudnje za primanjem Duha kozmičke Sveukupnosti.

Iskreno se može reći kako usavršavanje misli sadržanih u Goetheovoj himni Prirodi osigurava boravište Bićima koja bi rado iz svemira sašla na Zemlju. Ali jalove koncepcije fiziologije i biologije, sistematiziranje biljnog života i teorije razvijene tijekom devetnaestog stoljeća - sve misli koje, kako sam to pokazao na predavanjima o boji, stvarno nemaju nikakve veze s pravom prirodom biljaka – ne mogu probuditi pravo znanje, niti se mogu približiti biću čovjeka. Zato je tijelo znanja koje se danas smatra znanošću u suštini proizvod Ahrimana koji vodi čovjeka ka zemaljskom uništenju sprječavajući ga da uđe u sferu koju onkraj-zemaljska Bića nastoje, od posljednje trećine devetnaestog stoljeća, dovesti unutar njegova dosega. Njegovati Duhovnu znanost nije apstraktna potraga. Njegovati Duhovnu znanost znači otvoriti vrata tim onkraj-zemaljskim utjecajima koje traže da sađu na Zemlju od posljednje trećine devetnaestog stoljeća. Kultiviranje Duhovne znanosti je u samoj svojoj istinitosti kozmički događaj kojeg trebamo biti potpuno svjesni.

I tako smo istražili cijeli period od odvajanja do povratka Mjeseca. Mjeseca koji, kao što smo rekli, reflektira sunčevu svjetlost na nas, i koji je istinski duboko povezan s našim postojanjem. Odvojio se od Zemlje kako bi čovjek mogao postati slobodno biće. Ali ovo razdoblje mora biti iskorišteno od strane čovjeka na takav način da on ne pripremi materijal koji bi, pri ponovnom ulasku Mjeseca u zemljinu sferu, miješajući se s mjesečevom tvari stvorio to novo carstvo čiji sam vam grafički prikaz pokušao prenijeti.

Tu i tamo se, kod ljudskih bića našega vremena, pojavi svojevrsna slutnja o tome što će se dogoditi u budućnosti. Osobno ne znam na što se točno mislilo u poglavlju knjige Tako je govorio Zaratustra, gdje Nietzsche piše o „najružnijem čovjeku“ u „Dolini smrti“. To je tragičan i dirljiv pasus. Nietzsche, naravno, nije posjedovao konkretnu percepciju doline smrti u kakovu će egzistencija biti pretvorena kada se pauk-leglo o kojem sam govorio proširi Zemljom. Svejedno je, u slici ove doline smrti iz Nietzscheove imaginacije, bilo podsvjesne vizije budućnosti, i u tu dolinu smrti on je smjestio lik „najružnijeg čovjeka“. To je svojevrsna slutnja o tome što će se dogoditi ako ljudi i dalje nastave njegovati sjenovite misli. Jer njihova će sudbina onda biti ono odvratno stanje u koje će

biti uhvaćeni od strane snaga Mjesec-postojanja, obzirom da ove silaze u sferu Zemlje, i postati će jedno s leglom paukolikih bića o kojima sam govorio.

Kojoj bi svrsi služilo držanje ovih stvari u tajnosti danas, kako to mnogi ljudi žele? Zadržati ih u tajnosti, bacanje je pijeska ljudima u oči. Velik dio onoga što se danas proširilo svijetom pod imenom duhovnog nauka nije ništa drugo nego proces bacanja pijeska ljudima u oči tako da nijedan događaj u povijesti ne može biti shvaćen kakvim stvarno jest. Koliko ljudi danas shvaća da se odvijaju događaji od temeljne i penetrirajuće važnosti? Već sam govorio o tim stvarima. No, kolicno ih je spremno stvarno se upustiti u njih! Ljudi radije zažmire na ono što se događa i misle da, na koncu konca, događaji baš i nisu od tolikog značaja. Svejedno, znakovi vremena su nepogrešivi i moraju biti shvaćeni.

To je bilo ono što sam želio reći u vezi načina na koji je biće čovjeka na Zemlji povezano s kozmosom.